

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS CENTRINĖS BIBLIOTEKOS NUOSTATAI

I. BENDROJI DALIS

1. Vilniaus miesto savivaldybės centrinės bibliotekos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Vilniaus miesto savivaldybės centrinės bibliotekos (toliau – biblioteka) uždavinius, funkcijas, teises ir pareigas, bibliotekos darbo organizavimą, valdymą ir darbo apmokėjimą bei finansavimą.

2. Bibliotekos pavadinimas – Vilniaus miesto savivaldybės centrinė biblioteka.

3. Bibliotekos teisinė forma – biudžetinė įstaiga.

4. Bibliotekos savininkė yra Vilniaus miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė).

5. Biblioteka savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų ir Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymais, Savivaldybės tarybos sprendimais, šiais Nuostatais ir kitais teisės aktais.

6. Bibliotekos veikla yra neterminuota.

7. Bibliotekos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

8. Biblioteka yra viešasis juridinis asmuo, turi apskritąjį antspaudą su pavadinimu „Vilniaus miesto savivaldybės centrinė biblioteka“, einamąsias nacionalinės valiutos sąskaitas ir einamąją užsienio valiutos sąskaitą.

9. Biblioteka turi paramos gavėjo statusą.

10. Bibliotekos struktūra:

10.1. skyriai:

10.1.1. Vilniaus miesto savivaldybės centrinės bibliotekos administracija, Ašmenos g. 8, LT-01135 Vilnius;

10.1.2. Dokumentų komplektavimo ir katalogavimo skyrius, A.Vivulskio g. 27, LT-03114 Vilnius;

10.1.3. Bibliografijos ir informacijos skyrius, Ašmenos g. 8, LT-01135 Vilnius;

10.2. universalios bibliotekos, kaupiančios ir saugančios universalų, bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą, struktūriniai bibliotekos padaliniai:

10.2.1. Antakalnio biblioteka, Antakalnio g. 49, LT-10325 Vilnius;

10.2.2. Britų skaitykla, Ašmenos g. 8, LT-01135 Vilnius;

10.2.3. Dvarčionių biblioteka, Keramikų g. 4, LT-10233 Vilnius;

10.2.4. Dzūkų biblioteka, Dzūkų g. 35, LT-02164 Vilnius;

10.2.5. Gerosios Vilties biblioteka, Savanorių pr. 59, LT-03149 Vilnius;

10.2.6. Grigiškių biblioteka, Kovo 11-osios g. 28, LT-27105 Vilnius;

10.2.7. Jeruzalės biblioteka, Jeruzalės g. 27, LT-08420 Vilnius;

10.2.8. Justiniškių biblioteka, Justiniškių g. 62A, LT-05239 Vilnius;

10.2.9. Kalvarijų biblioteka, Kalvarijų g. 29, LT-09313 Vilnius;

10.2.10. Karoliniškių biblioteka, A. J. Povilaičio g. 20, LT-04338 Vilnius;

10.2.11. Lazdynų biblioteka, Erfurto g. 4-46, LT-04117 Vilnius;

10.2.12. Muzikos ir meno biblioteka, Arklių g. 20, LT-01129 Vilnius;

10.2.13. Naujamiesčio biblioteka, A. Vivulskio g. 27, LT-03114 Vilnius;

10.2.14. Naujosios Vilnios biblioteka, Pergalės g. 8, LT-11201 Vilnius;

10.2.15. Pavilnio biblioteka, Garsioji g. 3, LT-11306 Vilnius;

10.2.16. Pilaitės biblioteka, Nidos g. 2, LT-06259 Vilnius,

10.2.17. Šeškinės biblioteka, Musninkų g. 12-37, LT-07184 Vilnius;

10.2.18. Tomo Zano biblioteka, Šv. Stepono g. 23, LT-03210 Vilnius;

10.3. vaikų bibliotekos, kaupiančios ir saugančios šios vartotojų grupės poreikius atitinkantį fondą:

10.3.1. biblioteka „Papartis“, Architektų g. 220, LT-04215 Vilnius;

10.3.2. biblioteka „Saulutė“, Žirmūnų g. 2, LT-09214 Vilnius.

11. Naudojimas bibliotekos dokumentų fondais yra nemokamas, jos paslaugos vienodomis teisėmis prieinamos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

II. SAVININKO TEISES IR PAREIGAS ĮGYVENDINANTI INSTITUCIJA IR JOS KOMPETENCIJA

12. Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybės taryba.

13. Savivaldybės taryba:

13.1. tvirtina įstaigos nuostatus;

13.2. priima į pareigas ir iš jų atleidžia įstaigos vadovą;

13.3. priima sprendimą dėl įstaigos buveinės pakeitimo;

13.4. priima sprendimą dėl įstaigos reorganizavimo ar likvidavimo;

13.5. priima sprendimą dėl įstaigos filialų steigimo ir jų veiklos nutraukimo;

13.6. skiria ir atleidžia likvidatorių arba sudaro likvidacinę komisiją ir nutraukia jos įgaliojimus;

13.7. sprendžia kitus įstatymuose ir įstaigos nuostatuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

III. BIBLIOTEKOS VEIKLOS SRITIS IR TIKSLAI

14. Bibliotekos veiklos sritys – dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas ir saugojimas, galimybės naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais užtikrinimas, neatsižvelgiant į jų autorių ar juose užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją; fizinių ir juridinių asmenų lygių teisių naudotis teisės aktų nustatyta tvarka teikiamomis nemokamomis paslaugomis užtikrinimas, teikiant visuomenės švietimui, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingą informaciją ir paslaugas.

15. Bibliotekos veiklos tikslai yra šie:

15.1. organizuoti Vilniaus miesto gyventojų bibliotekinį ir informacinį aptarnavimą, tenkinti jų informacinius ir sociokultūrinius poreikius;

15.2. siekti, kad biblioteka taptų šiuolaikiniu visuomenės informacijos, kultūros, neformalaus ugdymo, švietimo ir laisvalaikio centru, idėjų kaupimo, sklaidimo ir įgyvendinimo vieta, plėtoti lavinimosi visą gyvenimą galimybes bei ugdyti visuomenės informacinę kultūrą.

16. Bibliotekos veiklos uždaviniai yra šie:

16.1. kaupti ir saugoti universalų dokumentų fondą, atsižvelgiant į Vilniaus miesto istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę padėtį, demografinę situaciją, gyventojų poreikius;

16.2. kaupti ir saugoti kraštotyros spaudinių fondą bei informaciją apie dokumentus, susijusius su regionu, rengti kraštotyros darbus;

16.3. tvarkyti dokumentų apskaitą ir saugoti spaudinius bei kitus dokumentus pagal Bibliotekos fondo apsaugos nuostatus ir kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus;

16.4. organizuoti ir užtikrinti Vilniaus miesto gyventojų bibliotekinį ir informacinį aptarnavimą bei adekvačią prieigą prie įvairių informacijos šaltinių (spausdintinių, elektroninių ir kt.);

16.5. modernizuoti bibliotekos ir jos padalinių veiklą, diegti naujas technologijas;

16.6. dalyvauti įvairiose programose, projektuose, susijusiuose su bibliotekos veikla;

16.7. organizuoti bei vykdyti kultūrinius, mokomuosius-šviečiamuosius, parodinius, socialinius, laisvalaikio ir kitokius renginius, rengti bei vykdyti edukacines ir sociokultūrines programas, rengti ir skleisti reklaminę-informacinę medžiagą apie viešus renginius ir pan.;

16.8. bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio šalių bibliotekomis;

16.9. rūpintis bibliotekos darbuotojų profesionalumo ugdymu.

IV. BIBLIOTEKOS FUNKCIJOS

17. Bibliotekos funkcijos yra šios:

17.1. komplektuoti bibliotekos fondą, atitinkantį skaitytojų poreikius, laikantis kokybės, pilnumo ir aktualumo principų, neatsižvelgiant į dokumentų autorių ar juose užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją;

17.2. tvarkyti dokumentus vadovaujantis bendromis katalogavimo taisyklėmis;

17.3. sisteminti dokumentus vadovaujantis Universaliosios dešimtainės klasifikacijos (UDK) lentelėmis;

17.4. apskaityti dokumentus vadovaujantis Lietuvos Respublikos standartu „Bibliotekos fondo ir darbo apskaitos vienetai (LST1403:1995)“;

17.5. saugoti spaudinius ir kitus dokumentus vadovaujantis Lietuvos Respublikos standartu „Informacija ir dokumentai. Archyvų ir bibliotekų dokumentų saugojimo reikalavimai“ (LST ISO 11799:2004);

17.6. aptarnauti vartotojus vadovaujantis Naudojimosi Vilniaus miesto savivaldybės centrine biblioteka taisyklėmis;

17.7. panaudoti Lietuvos bibliotekų fondo galimybes, kad būtų patenkinti skaitytojų poreikiai;

17.8. nuolat tirti gyventojų poreikius dėl bibliotekos ir jos teikiamų paslaugų ir, atsižvelgiant į tyrimų rezultatus, tobulinti bibliotekos darbą;

17.9. organizuoti gyventojų informacinį aptarnavimą, sudarant galimybes:

17.9.1. naudotis informacinių leidinių fondu, katalogais ir kartotekomis bei informacinėmis bazėmis, bibliotekos kompiuteriniu katalogu ir Lietuvos bibliotekų suvestiniu katalogu (LIBIS);

17.9.2. gauti informaciją apie Lietuvos bibliotekų sistemą, bibliotekų tinklus, jų fondus ir teikiamas paslaugas;

17.9.3. atsakyti į bibliografines užklausas naudojantis visais bibliotekos, o prireikus ir kitų bibliotekų, informaciniais ištekliais;

17.9.4. gauti informaciją apie Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, Savivaldybės priimtus sprendimus ir kt.;

17.9.5. turėti visus pirminės apskaitos dokumentus (inventorinę knygą, fondo visuminės apskaitos knygą, skaitytojo formuliarą, skaitytojų prarastų knygų apskaitos sąsiuvinį ir kt.), kurių formas tvirtina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija;

17.9.6. užtikrinti darbuotojams modernias ir saugias darbo sąlygas.

18. Vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas funkcijas.

V. BIBLIOTEKOS TEISĖS IR PAREIGOS

19. Bibliotekos teisės yra šios:

19.1. reikalauti iš steigėjo sudaryti reikiamas darbo sąlygas bibliotekos funkcijoms ir uždaviniams vykdyti;

19.2. pirkti, prenumeruoti ir įsigyti mainais spaudinius lietuvių ir užsienio kalbomis iš Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių įstaigų, organizacijų, fizinių asmenų ir bibliotekų;

19.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gauti nemokamą privalomą spaudinių egzempliorių iš Savivaldybės teritorijoje veikiančių spaustuvių;

19.4. neatlygintinai perduoti kitoms bibliotekoms ir kitoms organizacijoms dubletus, nepaklausius spaudinius ir kitus leidinius;

19.5. vadovaujantis Naudojimosi Vilniaus miesto savivaldybės centrine biblioteka taisyklėmis, reikalauti iš vartotojo, kad būtų atlyginama bibliotekai padaryta žala;

19.6. valdyti, naudotis ir įstatymų nustatyta tvarka disponuoti jai priskirtu turtu;

19.7. įsigyti ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, sudaryti sutartis, prisiimti įsipareigojimus;

19.8. dalyvauti Savivaldybės, Lietuvos bei užsienio šalių programose papildomam finansavimui gauti ir vykdyti projektinę veiklą;

19.9. plėtoti kūrybinius ryšius su Lietuvos ir užsienio valstybių partneriais ir dalyvauti šalies bei tarptautinių bibliotekinių organizacijų veikloje;

19.10. teisės aktų nustatyta tvarka steigti ir jungtis į šalies ir užsienio organizacijas, asociacijas, sambūrius, kitus susivienijimus, nario ar stebėtojo teisėmis dalyvauti šalies ar tarptautinių organizacijų veikloje;

19.11. leisti bei platinti mokamus ir nemokamus informacinius leidinius, susijusius su bibliotekos veikla;

19.12. sudaryti autorines kūrybines ir intelektinių paslaugų sutartis;

19.13. gauti paramą.

20. Bibliotekos pareigos:

20.1. naudoti iš Lietuvos valstybės biudžeto arba Savivaldybės biudžeto gaunamas lėšas tik įstaigos nuostatuose numatytai veiklai vykdyti ir tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas išlaidų sąmatas;

20.2. teikti savininkui ir kitoms įstatymų numatytoms institucijoms savo veiklos ataskaitas bei veiklos planus;

20.3. užtikrinti saugias įstaigos darbuotojų darbo sąlygas;

20.4. garantuoti įstaigos finansinių ataskaitų teisingumą.

21. Biblioteka gali turėti kitas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas teises ir pareigas.

22. Bibliotekai draudžiama:

- 22.1. būti kitų juridinių asmenų dalyviu;
- 22.2. steigti atstovybes;
- 22.3. užtikrinti kitų asmenų prievolių vykdymą.

VI. BIBLIOTEKOS VALDYMAS

23. Bibliotekai vadovauja direktorius, kurį konkurso būdu skiria ir atleidžia iš pareigų bibliotekos steigėjas įstatymų nustatyta tvarka. Direktoriaus teises ir pareigas nustato šie nuostatai ir direktoriaus pareigybės aprašymas.

24. Bibliotekos direktorius:

24.1. vadovauja įstaigai ir atsako už visą įstaigos veiklą;

24.2. tvirtina įstaigos struktūrą, suderinęs su biblioteką kuruojančiu Savivaldybės administracijos departamentu;

24.3. tvirtina įstaigos struktūrinių padalinių nuostatus, vidaus darbo tvarkos taisykles, pareigybių sąrašus, darbuotojų pareigybių aprašymus;

24.4. leidžia įsakymus, privalomus visiems bibliotekos darbuotojams;

24.5. įstatymų nustatyta tvarka priima į darbą ir atleidžia iš darbo bibliotekos darbuotojus, skiria jiems paskatinimus ir drausmines nuobaudas;

24.6. užtikrina materialinių vertybių apskaitą ir apsaugą bibliotekoje;

24.7. užtikrina, kad bibliotekos veikloje būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Nuostatų;

24.8. tvirtina vidaus darbo taisykles, naudojimosi biblioteka taisykles, skyrių ir filialų nuostatus, darbuotojų pareigybių aprašymus, technologines instrukcijas, darbo normas, nurašomų knygų aktus;

24.9. tvirtina bibliotekos pajamų, išlaidų ir kitas sąmatas;

24.10. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą bibliotekos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

24.11. bibliotekos vardu pasirašo sutartis ir kitus sandorius, suteikia įgaliojimus;

24.12. garantuoja, kad pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiami ataskaitų rinkiniai ir statistinės ataskaitos būtų teisingi;

24.13. vykdo kitas funkcijas teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Vilniaus miesto savivaldybės centrinėje bibliotekoje yra bibliotekos taryba, kuri yra kolegiali patariamoji institucija prie bibliotekos administracijos.

VII. FINANSAVIMAS IR KONTROLĖ

26. Biblioteka finansuojama iš Savivaldybės biudžeto.

27. Centralizuotos lėšos spaudiniams ir kitiems dokumentams įsigyti skiriamos iš valstybės biudžeto per Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją.

28. Lėšos periodikai prenumeruoti yra skiriamos iš Savivaldybės biudžeto. Pagal galimybes Savivaldybė gali skirti papildomų lėšų.

29. Papildomas bibliotekos pajamas sudaro įplaukos už mokamas paslaugas, parama, kiti juridinių ir fizinių asmenų įnašai.

30. Biblioteka naudoja iš valstybės biudžeto ar Savivaldybės biudžeto gaunamas lėšas tik bibliotekos nuostatuose nurodytiems uždaviniams vykdyti ir tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas išlaidų sąmatas.

31. Valstybės ir savivaldybių kontrolės institucijos turi teisę įstatymų nustatyta tvarka tikrinti įstaigos veiklą.

32. Finansinę veiklą kontroliuoja įstaigos savininkas ir kitos Lietuvos Respublikos įstatymų numatytos institucijos.

VIII. ĮSTAIGOS NUOSTATŲ KEITIMO TVARKA

33. Bibliotekos nuostatai keičiami Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

34. Pakeistus bibliotekos nuostatus tvirtina Vilniaus miesto savivaldybės taryba. Pakeistus bibliotekos nuostatus pasirašo Vilniaus miesto savivaldybės tarybos vardu veikiantis asmuo arba įgaliotas asmuo.

35. Pakeisti bibliotekos nuostatai įsigalioja nuo jų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

36. Teisę siūlyti institucijai keisti įstaigos nuostatus turi bibliotekos direktorius ir biblioteką kuruojantis Savivaldybės administracijos departamentas.

IX. VIEŠŲ PRANEŠIMŲ SKELBIMO TVARKA

37. Pranešimai, kuriuos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reikia paskelbti viešai, skelbiami bibliotekos interneto svetainėje, prireikus, teisės aktų nustatyta tvarka savininkės – Savivaldybės interneto svetainėje.

38. Pranešimai apie bibliotekos likvidavimą, reorganizavimą bei kitais Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų ir kituose įstatymuose numatytais atvejais įstatymų nustatyta tvarka ir terminais skelbiami viešai spaudoje dienraščio „Lietuvos rytas“ priede „Sostinė“.

39. Pranešimuose turi būti nurodyta visa informacija, kurią pateikti reikalauja Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.

X. REORGANIZAVIMAS, PERTVARKYMAS IR LIKVIDAVIMAS

40. Biblioteka reorganizuojama, pertvarkoma ar likviduojama Savivaldybės tarybos sprendimu Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

41. Biblioteką likviduojant, jos turtas ir lėšos perduodamos Savivaldybei.

42. Biblioteką reorganizavus, jos turtas ir lėšos perduodamos juridiniam asmeniui, perėmusiam bibliotekos teises ir pareigas.
